

Infekce streptokoky skupiny A

Streptokokové nákazy patří mezi *nejčastější bakteriální nákazy*. Streptokoky jsou mikroorganismy **obligátně patogenní, fakultativně patogenní** a **saprofytické**. Klasifikujeme je dle stupně hemolýzy – **α-hemolytické** (neúplná, parciální hemolýza na agaru) a na **β-hemolytické** (úplná, kompletní hemolýza), dle sérologické diference pouzdrového antigenu C na A a B.

Streptokoky skupiny A jsou příčinou 90 % streptokokových nákaz. Bakterie produkují řadu *toxinů*: erytrogenní toxin, streptolysin O a streptolysin S (způsobuje hemolýzu a je toxický pro vlákna myokardu a hepatocyty), streptokináza (fibrinolýza), hyaluronidáza (invazivní faktor streptokoků) aj. Proti některým toxinům se tvoří Ig využitelné v diagnostice – ASLO (antistreptolysin O) – za několik týdnů po infekci klesají. Streptokoky skupiny A *vyvolávají rozmanitá onemocnění*: – **poškození kůže, sliznic**, u malých dětí **protrahovaná seropurulentní rinitida, spála, impetigo, tonzilofaryngitidy**

Mezi nejčastější infekce způsobené streptokoky skupiny A patří:

- spálová angína
- spála
- erysipel
- impetigo contagiosa

Komplikace angíny a spály

- Kolikvace submandibulární uzliny, retrotonsilární, paratonsilární absces, otitida, mastoiditida, sinusitida,
- vzácněji – bakterémie, metastatická ložiska – hnisavá artritida, endokarditida, meningitida, mozkový absces, osteomyelitida a mediastinitida. Přestup infekce do mediastina je sice vzácnou, nicméně velice nebezpečnou komplikací s vysokou mírou úmrtnosti.
- bez terapie – nebezpečí pozdních komplikací – **revmatické horečky** nebo **glomerulonefritidy**.

Revmatická horečka

- Nejčastěji po streptokokách skupiny A, 1-4 týdny po nákaze (asi u 3 % nakažených),
- průběh původní infekce může být inaparentní (bez zjevných příznaků),
- akutní imunologicky podmíněný multisystémový zánět,
- často postihne srdce – **chronické změny chlopní**,
- *hlavní manifestace*: **migrující polyartritida, pankarditis, podkožní uzlíky, erythema marginatum a Sydenhamova chorea** – tanec sv. Víta, chorea minor (neurologická porucha – nevědomé necílené rychlé pohyby),
- *vedlejší příznaky*: nespecifické – **horečka, bolest kloubů, zvýšené CRP...**,
- *diagnóza*: **Jonesova kritéria** – infekce streptokokem v anamnéze, přítomnost aspoň dvou manifestních příznaků hlavních nebo vedlejších,
- *patogeneze*: hypersenzitivní reakce, Ig proti M proteinu streptokoků reagují zkříženě s glykoproteiny srdečního svalu, kloubů aj.,
- recidivuje.

Komplikace kožních infekcí streptokokem

- Vzácně septické komplikace, případně též glomerulonefritida,
- revmatická horečka málokdy,
- akutní glomerulonefritida.

Odkazy

Související články

- **Rod Streptococcus**: Streptococcus pyogenes • Streptococcus agalactiae • Streptococcus pneumoniae • Streptococcus mutans • Orální streptokoky
- **Streptokokové infekce**: Infekce streptokoky skupiny A • Spála • Spálová angína • Erysipel • Impetigo • Infekce vyvolané viridujícími streptokoky • Komplikace a léčba streptokokových infekcí • Revmatická horečka

Reference

Zdroj

- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. ©2007. [cit. 2009]. <<http://www.jirben.wz.cz/>>.

Použitá literatura

- HRODEK, Otto a Jan VAVŘINEC, et al. *Pediatric*. 1. vydání. Praha : Galén, 2002. ISBN 80-7262-178-5.
- ŠAŠINKA, Miroslav, Tibor ŠAGÁT a László KOVÁCS, et al. *Pediatric*. 2. vydání. Bratislava : Herba, 2007. ISBN 978-80-89171-49-1.